

TANTÁRGYI ADATLAP

Tantárgy neve: Színházi bábtervezés (MA)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: specializáció szerinti kötelező törzsanyag	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 30% elmélet, 70% gyakorlat	
A tanóra típusa¹: gyakorlati óra óraszám: heti 3 óra az adott félévben, nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők²: a tanórán és a konzultációkon elhangzott elméleti tudás saját tervezésbe való beépítése	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁴: kivitelezett bábok mozgástechnikájának tesztelése	
A tantárgy tantervi helye 3. félév	
Előtanulmányi feltételek: Színházi és mozgóképes díszlettervezés 1-2, Színházi és mozgóképes jelmeztervezés 1-2	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy célja, hogy a mesterszakos hallgatók elmélyült, reflexív módon foglalkozzanak a báb, mint komplex fizikai és szimbolikus színpadi létező tervezésével – különösen az újcirкус formanyelvébe ágyazva. Az új cirкус nem narratív dramaturgiája, mozgás- és látványcentrikussága, valamint az emberi test határait feszegető esztétikája új kihívásokat támaszt a bábtervezéssel szemben is. A tantárgy célja, hogy a hallgatók olyan bábterveket hozzanak létre, amelyek dinamikusan együtt lélegeznek az előadóval, reagálnak a testtel végzett akrobatikus, fizikai színházi mozgásformákra, és képesek a tér, zene és vizualitás egységében érvényesülni. A tervezési folyamat során kiemelt szerepet kap a mozgáspróba alapú bábfejlesztés, az anyagkísérletezés, valamint a báb-test szimbiózisának vizsgálata. A hallgatók kortárs újcirкусzi produkciókat elemeznek, és saját koncepciójukat gyakorlati feladattá formálják, amelyben a báb egyszerre eszköz és jelentéshordozó. A kurzus célja, hogy a hallgatók kreatívan alkalmazzák bábtervezői tudásukat egy olyan térben, ahol a látvány, a mozgás és a test folyamatos interakcióban áll egymással, és ahol a báb esztétikája és funkciója újra értelmeződik.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Lellei Pál: Bábkészítés ESZME, Budapest 2014. IBSN: 9789631210514	
Steve Tillis: Towards an Aesthetics of the Puppet: Puppetry as a Theatrical Art Westport, Connecticut: Greenwood Press, 1992	

¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Célzott szakmai kompetenciák:

a) tudása

- Ismeri a bábmozgatás technikáit és a kivitelezési módozatokat
- Ismeri a bábszínházi és mozgóképes médiumok jelmeztervezésbeli elméleti és technikai alapjait, a báb, mint a valóság jellé sűrített testének vizuális szerepét
- Tájékozott a különböző bábtípusok mozgásmechanikájáról és azok jelmezhasználati következményeiről
- Ismeri az anyaghasználat, stilizáció és színkezelés dramaturgiai és esztétikai szerepét a bábfigurákon és az őket mozgató bábszínészek jelmezének kialakításakor

b) képességei

- Képes a kijelölt irodalmi mű kapcsán önálló koncepció kialakítására
- A karakterek elemzését és stilizálását önállóan képes kialakítani
- Tud karaktert, testformát és bábjelmezt integrált egységként tervezni, figyelembe véve a báb mozgóképességét és manipulációját
- Tudatában van az anyag és bábtechnika használatának a tartalmi kifejező lehetőségeivel
- Ismeri a bábszínészek lehetőségeit és együttműködik velük
- Képes anyagkísérletekre, színes karaktertervek és pontos műhelyrajzok készítésére
- Felismeri a stilizáció szerepét és alkalmazza azt különböző előadásformákban
- El tudja választani és össze tudja hangolni a karakter vizuális és funkcionális rétegeit
- Összehangoltan képes alkalmazni a vizuális eszközöket (szín, anyag, fény, mélység) a bábmozgás és látvány integrálására
- Érzékeny a karakter vizuális és dramaturgiai kibontására, nyitott az alkotótársak szempontjaira
- Kreatív, érzékeny és reflektív a bábművészet formai és technikai változatosságára
- Képes önálló színházi és filmes báb- és jelmeztervek létrehozására

c) attitűd

- A báb előadás, mozgóképes báb produkció létrehozásakor szoros alkotói együttműködésben dolgozik az előadás minden alkotójával
- Önállóan irányítja a kivitelezést és döntésképes
- Az előadás létrehozásában művészi képességei maximumát nyújtja
- Folyamatosan figyelemmel kíséri és reflektál a kortárs bábművészetre, az új anyaghasználatra és technikai megoldásokra
- Tiszteli a bábjáték hagyományait, ugyanakkor keresi a kortárs és kísérleti megközelítéseket.
- Tiszteletben tartja a különböző játékmódokból fakadó mozgásigényeket és azokhoz alkalmazza a tervezést
- Nyitott a médiumközi gondolkodásra: a színház, a film és az animáció vizuális nyelveinek összehangolására
- Motivált az egyéni tervezői nyelv és vizuális identitás kialakítására a báb- és jelmeztervezés területén

d) autonómia, felelősség

- Tudatában van annak, hogy művészi munkája a magyar vizuális művészet része
- Szakmai identitása, világszemlélete alkotásaival harmóniában születnek
- Művészeti ismeretei felelősen osztja meg másokkal
- Munkájával az előadóművészeti team koncepciójába illeszkedik
- Önállóan képes egy előadás teljes bábkészletének teljes ruházati és testformai megalkotására
- Felelősségteljesen dönt anyaghasználatról, formai megoldásokról és technikai

kivitelezhetőségről - Képes önreflexióra, kritikák befogadására és saját szakmai fejlődésének tudatos alakítására - Folyamatosan követi és beépíti a kortárs báb-, látvány- és mozgóképművészet új tendenciáit
Tantárgy felelőse: dr. Kiss Gabriella, DLA
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) és elérhetősége(ik): Virág Vivien, Hoffer Károly
A tantárgy tanításának időpontja/helyszíne: Epreskert/ Budapest Bábszínházi műhelyek
Tantárgykódja: LÁM-SZBT01-25-C
Felelős tanszéke: Látványtervező Tanszék
Képzési idő szemeszterekben: 1 félév
Tanórák száma összesen: 39
Tanulmányi követelmények:
Oktatási módszerek: egyéni konzultáció
Javasolt tanulási módszerek: folyamatos gyakorlati munka és kutatás
A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma: 1
Felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök: laptop, rajzasztal, rajzeszközök
Szabadon választható (az infrastrukturális adottságokat figyelembe véve) tárgyként meghirdetve konkrét munkatervvel jelentkező hallgatók meghatározott időtartamra (max. 2 szemeszter, és nem érintheti a diploma évet) számára felvehető, létszám (a tárgyat kötelezően felvevő hallgatóval együtt): évfolyam létszám

87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet:

54. § (2)⁹⁵ A képzési és kimeneti követelmények szerint megszerezhető kompetenciák alapján meghatározott tanterv kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakból, tantervi egységekből, továbbá kritériumkövetelményekből épül fel. Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

Nft 2011. évi CCIV. törvény

49. § (2)²²⁹ A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson.